

Doktorsroman med vilseledande omslag

Robertson Davies. **Medicinn mannen**. 371 sidor. Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1997. Pris ca 290 kr. ISBN 91-46-16997-0.

Robertson Davies är en av Kanadas mest välkända författare. Han avled 1955, och »Medicinn mannen» blev hans sista bok.

Det är en episk roman vars huvudperson är en privatpraktiserande läkare i Toronto för kanske så där ett halvsekel sedan.

Den är skriven i jagform – huvudpersonen berättar för en ung släkting om sitt liv – och det ger känslan av att det som berättas är självupplevt.

Författaren inte själv läkare

Så vitt jag kan förstå har författaren själv dock ingen anknytning till läkaryrket. Detta gör att jag får en känsla av lätt obehag när jag läser boken. Vad bygger författaren sin berättelse på? Handlar det om en – eller flera – läkare han själv

eller någon av hans närmaste anhöriga mött som patient, eller är det en bild han fått efter att ha lyssnat till andras skvalver om läkare, eller handlar det om en enskild originell läkare som faktiskt verkat i »det gamla Toronto»? Det framgår att det är en ovanlig läkare det handlar om, en man med en speciell syn på livet och läkaryrket.

Klumpiga försök till frigjordhet

Huvudpersonen mötte som ung pojke en gammal indiankvinna, en trollgumma, som gjorde stort intryck på honom och vars sätt och kunskaper han senare kom att fläta in i sina medicinska kunskaper. Huvudpersonen har en uttalad insikt om sambandet mellan kroppens och själens hälsa. Men hur han sedan använder sig av den insikten i sitt arbete får man bara enstaka bilder av. Det är hans sköterska som uppenbarligen gör den mest omfattande kroppsundersökningen av patienterna, även rektal och vaginal undersökning och som sedan avrapporterar sina

fynd till doktorn. Sexuella ord och uttryck används på ett sätt som får mig att fråga om det utgör ett försök att få en klinisk medicinsk färg åt berättelsen, eller om det är ett klumpigt försök att demonstrera frigjordhet.

Intressant intrig

Det här låter kanske avskräckande, men om man frigör sig från funderingar omkring bokens doktorsbild är »Medicinn mannen» en högst läsvärd roman av klassiskt snitt! Det är många personer inblandade, och man måste läsa den ganska sammanhängande för att inte tappa tråden.

Den innehåller många träffande människoskildringar och en intressant intrig finns hela tiden i bakgrunden till dess den på slutet får sin upplösning.

Omslagsbilden lovar annat innehåll

Titeln och omslagsbilden – en vacker anatomisk plansch – kan dock få en presumtiv läsare att förvänta sig ett annat innehåll. •

Recensent: allmänläkare
Ulla Söderström, Umeå.

Debattpok i romanform om holländsk läkares vardag

Bert Keizer. **Stram tango med döden**. 285 sidor. Eslöv: Brutus Östlings Bokförlag Symposium, 1996. Pris ca 290 kr. ISBN 91-7139-305-6.

»Stram tango med döden» handlar om en holländsk sjukhemsläkares vardag. Det låter tungt och långsamt, men den här boken är tvärtom snabb och häftig!

Stort persongalleri och snabbt tempo

Den ger mig samma känsla som »rappandet» – där utövarerna håller tanke och tunga i styr för att på snabbast möjliga sätt få säga det man vill – en utmaning mot lyssnarens, i detta fall läsarens, förmåga att hänga med. Först trodde jag att det var de holländska namnen som gjorde att jag blandade ihop personer och händelser, men när jag räknat dem visar det sig att författaren berättar om ett 80-tal namngivna patienter, och kanske 15–20 olika läkare